

L'AMO DES TA

APROPEM L'ESCOLTA

CONCERT N°9

07.10.2023

“La Modesta, més que un cicle de concerts de cambra”

El cicle de concerts La Modesta es presenta com una oportunitat cultural per apropar el repertori de cambra a la ciutat de Mataró, sense oblidar que un dels objectius del projecte és el de trencar la quarta paret entre intèrprets i audiència.

Continuant amb la idea de sortir de l'espai tancat de la sala de concerts, s'han creat una sèrie de recursos previs que pretenen connectar les experiències prèvies al concert (tallers, jam session, moments d'estudi d'instrument) amb el mateix.

Els objectius pedagògics del cicle **La Modesta** són:

- Crear un diàleg artístic per a totes les edats i nivells.
- Compartir materials artístics amb el gruix de la població de la ciutat.
- Obrir l'espai de la sala de concerts i compartir la música a tot arreu.
- Fer ús de l'art com a revolució personal i col·lectiva.

L'Aula de Música Masafrets és l'entitat encarregada de generar aquest dossier pedagògic.

NOVENA JORNADA - 07.10.2023

El novè concert del cicle tindrà lloc el dia 07 d'octubre a la Sala de l'Ateneu de Mataró, i les intèrprets seran **Irma Bau Rubinat**, al violoncel, **Oriol Tort Cano**, a la viola i violí, **Irina Veselova**, al piano, i **Ariadna Rodríguez Masafrets** al violí.

• IRMA BAU RUBINAT •

L'Irma Inicia els seus estudis de violoncel a l'edat de 7 anys a Manlleu, i el 2006 es desplaça a Madrid per continuar els seus estudis, combinant-los amb els estudis a Sant Cugat i Vic. Posteriorment comença el Grau Superior a l'ESMUC i finalitza el 2012 amb les màximes qualificacions. Aquest mateix any accedeix a la Musikhochschule de Lübeck, Alemanya, per a fer un Master d'Interpretació.

Ha assistit a nombrosos cursos de formació tant a Espanya com a l'estranger, i forma part d'orquestrades joves com la JONC, la JONDE, la NJO a Holanda i Schleswig Holstein Musik Festival a Alemanya, entre d'altres; i d'orquestrades professionals com l'Orquestra de Les Arts de València, OBC, Orquestra de Cadaqués, El Gran Teatre del Liceu i Philharmonisches Orchester der Hansestadt Lübeck.

Ha guanyat nombrosos guardons locals i nacionals, i ha enregistrat diversos projectes discogràfics de cambra. Actualment forma part de Bambú Ensemble, de l'orquestra Camerata Penedès (de la qual n'és membre fundadora), de Les Mademoicelli, quartet de violoncels format per Laia Puig, Anna Costa i Amaia Ruano, i del DeLIS duo.

• ORIOL TORT CANO •

Les primeres experiències musicals rellevants de l'Oriol es van produir durant els seus estudis al conservatori de Badalona i els encontres com a membre de la JONC, així com en l'àmbit familiar. Va completar els estudis superiors i el màster d'interpretació i pedagogia a l'ESMUC, amb Yuval Gotlibovich, i a la Bruckner University a Àustria, amb Predrag Katanic.

Durant aquest anys, va tenir l'oportunitat de treballar intensament amb altres músics que suposen una gran influència per la seva carrera, com els membres del Quartet Casals i Meesun Hong Coleman. L'interès per diferents estils de música i altres arts l'ha portat a formar part en projectes orquestrals i camerístics barrocs, clàssics i moderns, així com en projectes multidisciplinars tant a Catalunya com a l'estranger. El seu compromís amb la docència i la inclusió social també l'ha involucrat en projectes d'integració amb migrants i en concerts pedagògics a la universitat i el Teatre Nacional de l'Alta Àustria.

Els últims 6 anys ha estat combinant la seva activitat com a freelance en diferents orquestres tant catalanes com austríaques, amb la seva activitat docent tant privada com en escoles de música de la ciutat de Linz (Àustria).

• IRINA VESELOVA •

Irina Veselova va néixer a Barnaul (Rússia). A l'edat de 5 anys comença els seus estudis de piano a l'Escola Central de Música i continua la seva formació al Conservatori de Grau Mitjà de la seva ciutat natal amb la professora Elvira Rossinskaia. Durant els primers anys de formació guanya diversos concursos regionals i

nacionals. Actua a recitals de diferents ciutats de la seva regió i també amb l'Orquestra Simfònica Filharmònica de Barnaul. A l'edat de divuit anys es trasllada a Moscou per a continuar la seva formació amb la professora Ksènia Knorre al Conservatori Estatal Piotr Tchaikovsky.

El 2010 obté la Llicenciatura de Música de Grau Superior Universitari. Des del 2011 fins al 2014 fa un curs de perfeccionament al Conservatori Superior de Liceu amb el professor Stanislav Pocheikin. Entre els nombrosos premis aconseguits en concursos de renom nacionals com els de Kemerovo, Igumnov i Gavrilin hi podem incloure: el 1r premi en el Concurs Internacional del compositor Nasedkin a Rússia; finalista al Concurs Internacional SEILER 2002 a Alemanya i el 1r premi al Concurs internacional del compositor Kabalevsky, també a Rússia. L'any 2017, juntament amb la violoncel·lista Irma Bau Rubinat forma el DeLis Duo, amb el qual han aconseguit durant aquest any el 2n premi al Concurs Internacional de "les Corts", el 1r premi al Concurs Internacional Paper de Música de Capellades i el 1r premi al 23è concurs Josep Mirabent i Magrans a Sitges. Tots tres a Catalunya.

• ARIADNA RODRÍGUEZ MASAFRETS •

L'Ariadna és violinista, nascuda a Mataró, i ha participat en formacions de música de cambra com el Quartet Lila, Quartet Moana o Ensemble Fuster. També ha estrenat l'integral de cambra de la compositora contemporània Claudia Baulies amb l'Akva Ensemble, participat en el projecte Blau Salvatge de nova creació i jazz, entre altres projectes que també han estat enregistrats. Ha tocat en formacions professionals com l'Ensamble 216, la Camerata Penedès, la Schubert Filharmonia, la Simfònica del Vallès o la Camerata Eduard Toldrà.

La seva formació orquestral comença amb les joves orquestres nacionals de Catalunya i Espanya, com també al Schleswig-Holstein Musik Festival a Alemanya. Va estudiar a l'IEA Oriol Martorell, acabant el darrer any de grau professional al Conservatori Municipal de Música

de Barcelona amb menció d'honor tant en violí com música de cambra, continuant els estudis a l'Escola Superior de Música de Catalunya, també amb excel·lents qualificacions. Actualment, és sòcia d'una de les cooperatives culturals i espais educatius musicals de la ciutat de Mataró, impulsant projectes com el Certamen Núria Masafrets i el Cicle de Concerts *La Modesta* (a partir dels estudis en el postgrau d'Economia Social i Solidària), mentre continua els estudis en l'instrument per preparar repertori de música de cambra com individual.

REPERTORI

El repertori del concert del 7 d'octubre de 2023 comptarà amb les següents obres:

- *Trio Sonata en Fa Major, op. 34 n° 1, G. 101*, Luigi Boccherini
- *Intermezzo*, Zoltán Kodály
- *Quartet en Re menor, op. 25*, Dora Pejačević

Podeu escoltar el repertori a través d'aquests enllaços:

Spotify:

<https://open.spotify.com/playlist/3sFPqQ0kPatxH4nQM36GNA?si=725493fee3b948e4>

YT:

https://youtube.com/playlist?list=PLUTmZ-a8RBzZCgJT5NIOkCOp_9XRBfEui&si=TOpHlxxWdFNMI4a

A continuació es presenta cada obra amb el context històric de la compositora o compositor, l'explicació de l'obra i una proposta d'activitat a partir d'un moviment o element en qüestió.

1- Trio Sonata en Fa Major, op. 34 n° 1, G. 101, Luigi Boccherini

COMPOSITOR

Nascut en una família d'artistes, Luigi Boccherini va mostrar molt aviat interès per la música i en especial, pel violoncel.

Va néixer al 1743 a Lucca (la Toscana), i ben aviat va ser enviat a Roma per avançar en els seus estudis i envoltat de música de compositors com Palestrina i Gregorio Allegri. Va establir-se uns anys a la cort imperial a Viena com a músic, juntament amb el seu pare contrabaixista, però també va ser mentre era allà que va començar una gira de concerts per França on va interpretar obres de Haydn i obres pròpies.

A París va poder publicar forces obres de cambra (quartets i trios) i, juntament amb G. F. T. Manfredi, violinista del seu quartet i compositor, van presentar les seves obres al *Concert Spirituel*. L'ambaixador d'Espanya va convidar als dos compositors a visitar Madrid, amb la promesa d'una feina estable i de mecenatge per part de l'Infant Lluís, germà del rei Carles III.

Va viure a Madrid fins la seva mort al 1805, i és considerat un dels més grans violoncelistes de l'època i un gran exponent de la música de cambra; té 1179 quintets en diverses combinacions, 19 sextets i septets, fins a 29 obres simfòniques, sarsueles i moltíssimes obres per instruments solistes.

OBRA

Luigi Boccherini va escriure els *Sis trios opus 34* l'any 1778, i ho va fer per a dos violins i violoncel. L'obra, tot i ser per a una petita formació, demostra un domini absolut de la música, sobretot per la quantitat de contrastos i colors que podem trobar en cada un dels sis trios.

El *trio per a cordes n°1 (G. 101) en fa menor*, comença amb un *Andante lento*. El tema del violoncel, de dinàmica i caràcter *piano e appassionato*, sostingut i elegíac, recorda una imploració. Una lenta progressió amb records de melodies fúnebres, és acompanyada pels dos violins.

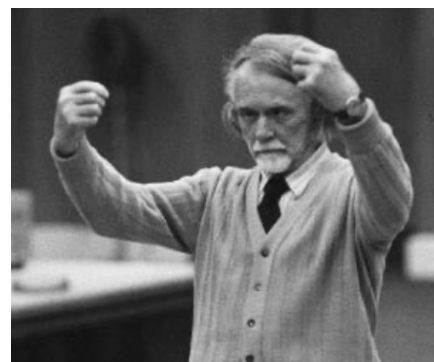
La tensió continguda s'allibera al segon moviment, *Allegro con brio* en modalitat major, que té un caràcter gairebé de saltimbanqui, amb accents hispànics. Aquest moviment demostra la naturalitat amb què Boccherini imagina tot un folklore personal basat en danses populars vistes i escoltades a Arenas de San Pedro (Espanya).

Tornant a connectar amb la modalitat menor inicial, l'últim moviment en forma de *Minuetto* es presenta amb un *sotto voce* pels tres instruments en un clima de senzillesa més aviat lúgubre. El *Trio* té la indicació: "sciolte a mezza voce", amb un breu episodi major on els dos violins destaquen per la seva brillantor, ràpidament interromput pel *Minuet da capo*.

2- Intermezzo, Zoltán Kodály

COMPOSITOR

L'hongarès Zoltán Kodály va tenir diverses professions al voltant de la música: compositor, professor i assistent de direcció a l'Acadèmia de Música de Budapest, crític musical per a diaris i revistes d'Hongria i autor de nombrosos escrits acadèmics sobre la música popular d'Europa central.

També és el responsable del mètode Kodály, un dels sistemes més importants del segle XX (i encara molt vigent) dins del món de la pedagogia musical, amb la finalitat de desenvolupar l'alfabetització musical en l'edat escolar. Però potser, la més important de les seves facetes és la tasca que va fer com a etnomusicòleg, i l'immens llegat que va deixar-nos amb Béla Bartók al voltant de la música popular hongaresa i la cultura tradicional gitana. Durant 10 anys, a partir del 1905, data de l'obra que interpretarem, els dos

compositors van començar a recórrer els pobles hongaresos gravant cançons populars en cilindres de cera o anotant-les mentre la gent cantava. Un esforç pioner que va crear una sèrie de col·leccions i estudis importantíssims amb els quals es pot conèixer de primera mà la rica herència de la música oral, però també la diversitat de llengües per part de població camperola, oblidada sempre en els tractats musicals i la representació en sales de concerts.

Béla Bartók va elogiar al seu amic: "Si em demanessin quina és la música que més incorpora l'esperit d'Hongria, i amb més perfecció, respondria que la de Kodály. La seva música és una professió de fe en l'esperit d'Hongria. El seu treball com a compositor està totalment arrelat al sòl de la música popular hongaresa".

OBRA

A diferència de Béla Bartók, Kodály va escriure principalment en un estil romàntic tardà, conservador en el seu llenguatge harmònic i fàcilment accessible per al públic modern. Algunes de les seves composicions nacionalistes han guanyat un lloc permanent en el repertori internacional. En contrast amb aquestes obres mestres de la seva maduresa, *l'Intermezzo* data de 1905, immediatament després de la seva graduació a l'Acadèmia de Música de Budapest i just abans de la seva primera investigació de camp amb Bartók. Els temes principals, però, reflecteixen el seu primer interès per la melodia popular hongaresa.

En una forma ternària A-B-A, l'obra de cinc minuts té el caràcter d'una serenata relaxada. El tema de la secció A és una melodia amable presentada pel violí sobre un *pizzicato* en moviment que suggereix una cítara, un instrument de corda pinçada molt comú al centre d'Europa. La secció B és més lírica, arribant a un clímax emocional. En paraules d'un escriptor anglès anònim, "*l'Intermezzo* sona més aviat com Dvorák amb un lleuger accent hongarès".

3- Quartet en Re menor, op25, Dora Pejačević

COMPOSITORA

La compositora Dora Pejačević, va néixer al setembre del 1885 a Budapest i va morir al 1923 a Munich. Va ser l'introductora de la cançó orquestral (*Orchesterlied*) en la música croata, va escriure amb un llenguatge independent, seguint l'estil dels models romàntics i sense abandonar la tonalitat en un moment de canvis radicals, propis de la generació del tombant del segle XIX.

Va néixer en el si d'una de les més importants famílies de l'aristocràcia croata, i com amb tantes altres compositoras, la seva mare pianista va ser la primera en ensenyar-li l'instrument. Amb una família que des de bon principi va animar i acompanyar el talent de la Dora, va començar a compondre amb dotze anys, però ràpidament va anar a estudiar violí i composició a Munich. Moltes de les seves obres van ser estrenades arreu d'Europa, amb importants solistes de l'època.

Tot i la seva curta vida, el seu catàleg d'obres compta amb fins a 106 composicions, entre elles obres per a piano, música de cambra i orquestra. La Dora és considerada la responsable de l'introducció del simfonisme a Croàcia, i recentment, des del Centre d'informació musical de Croàcia, s'estan començant a editar les seves partitures, com també gravar-les i publicar-les per a fer-les més accessibles al públic. No va ser mare fins als 38 anys, cosa poc comú en aquella època, i va morir poc després per complicacions en el postpart.

Com que la seva formació s'havia centrat sobretot en el violí, el seu corpus d'obres compta amb moltes peces dedicades al violí i el piano, des de petites peces com *Rêverie*, *Canzonetta*, *Menuett*, *Romanza*, *Elegía*, *Meditation*, fins a dues grans sonates.

OBRA

Dins del cicle La Modesta vam presentar l'opus 26 (escrita al 1910), tot i que en aquesta ocasió l'obra és de més gran format: un quartet per a piano (violí, viola, violoncel i piano) i és just l'opus anterior: el 25, escrit al 1908.

La Dora tenia vint-i-tres anys quan va acabar la seva primera obra de gran format de música de cambra, i ja mostra una maduresa com a compositora. Escrita en un estil que recorda el romanticisme tardà, per textura, però també amb passatges tonals força avançats per l'època, el quartet comença amb un *Allegro* en forma *Sonata* (forma ternària típica dels primers moviments: Exposició, Desenvolupament i Reexposició); continua amb un *Adagio*, amb un tema principal molt càlid i entoma el tercer moviment seguint el tradicional esquema "ràpid - lent - dansa - ràpid". Aquest últim es tracta d'un *Minuet Trio*, de tempo lleuger, i caràcter divertit. L'obra acaba amb un *Rondo* (ABACA), enèrgic i ràpid, i amb fragments molt virtuosístics al piano que es combinen amb el *pizzicato* de les cordes i la sonoritat de l'*staccato* com a tema principal.

Més recursos:

- Biografia Z. Kodály: <https://core.ac.uk/download/pdf/213394955.pdf>

Ens veiem el dissabte set d'octubre a dos quarts de set, a l'Ateneu.

Fins aviat!